№ 2.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 4. STYCZNIA 1802 ROKU W SOBOTĘ

z Petersburga V. S. 24. Grudnia.

Pierwszego batalionu artilleryi Major Brimmer przeydzie do batalionu trzeciego. Oczakowskiego batalionu garnizonowego Major Arkudyński uwalnia się od służby na własną prośbę z rangą Podpółkownika i mundurem. Mariupolskiego połku huzarów Półkownik Stenger przeydzie do Ryskiego regimentu garnizonowego. Rewelskiego regimentu garnizonowego Podpołkownik Deroberti 1. przeydzie do Kijowskiego regimentu grenadyerów. Korpusu inżenierów Majorowie: Romanów przeydzie do służby cywilney. Bałkatin uwalnia się od służby z rangą Podpółkownika i mundurem. Tauryiskiego regimentu grenadyerów Półkownik Wedberg uwalnia się od służby z mundurem, umieszczony w inwalidach. Tomskiego regimentu muszkietyerów Major Wildinheim uwalnia się od służby z rangą Podpółkownika i mundurem. — Order S. Anny 2. klassy otrzymali: Kolleski Konsyliarz Siburg; Stanu Konsyliarz i Prezydent Tambowskiego Sądu Głównego, Petrowo. — Sołowowo; Moskiewski Prokuror Gubernski Bezsonów.

Za Naywyższym roskazem Generał Prokuror Bekleszow donosi Białoruskiemu obywatelowi Michałowi Kwiatkowskiemu proszącemu o skassowanie wyroku Sądu kompromissarskiego w sprawie iego z Łappami i Woyciechowskim; ponieważ nayłaskawiey Kwiatkowskiemu pozwolono było rzecz ukończyć Sądem Kompromissarskim na własną prośbę iego, i sam dobrowolnie się zgodził na wybranych pośrzedników; po zapadłym więc dekrecie, na którym przestać powinien, przyniesiona skarga przeciw Sądowi zgodzić się nie może żadnym sposobem z prawami ustanowionemi.

Angielski obywatel Angerstein mieszkaiący w Hrabstwie Lincoln, odebrawszy wiadomość, że w Państwie Rossyiskiém na różnych mieyscach czynią się pożyteczne fundusze dla nędznych ludzi, uczynił odezwę, że do nich pragnie się przyłożyć; iakoż na ufundowanie w Moskwie szkoły lub szpitala przysłał 4. tysiące rubli, prosząc ażeby iemu nie broniono podobną summę dać, ieśliby w S. Petersburgu miał być zrobiony fundusz Bogu miły, społeczeństwu pożyteczny. Ten postępek iest godzien głośnego uwielbienia i wdzięczności.

z Wiednia 3. Stycznia.

Rapporta od granic Tureckich przysłane potwierdzaią wiadomość, że Passwan Oglou szuka ugody. Nie podobno zaręczyć o pomyślnym skutku rozpoczętych negocyacyi; albowiem Porta Ottomańska buntownikowi odpowiedzieć miała, iż koniecznie czekać potrzeba na powrót Wielkiego Wezyra z Egiptu; tym czasem Baszowie zgromadziwszy liczne woyska w Prowincyach Europeyskich, ciągnąć nie przestaią na Widdin, Nissę, Belgrad, siedliska rokoszu, i iuż do nich bardzo się zbliżyli; co sprawiło wielką trwogę między stronnikam Passwana. — Arcy Xiąże Karol zawsze iest zdrowia słabego; w tych dniach bardziey chorował nad inne czasy; teraz lepiey mieć się zaczyna. Toż samo listy Włoskie donoszą o nowym Królu Etrusków, któremu radzą lekarze podróż odprawić do Parmy dla odmiany powietrza.

z Constantinopola 25. Listopada.

Zakończyły się w naszey stolicy wszystkie uroczystości, do których było powodem odzyskanie z rąk Francuzkich Egiptu; nowe nastąpią za powrotem Wielkiego Wezyra i Kapitana Baszy; spodziewamy się że ci wodzowie z Dywanem przedsięwezmą środki naydzielnieysze dla przywrócenia spokoyności Prowincyom Europeyskim, przez łotrów, rozboyników, i rozmaitego nazwania rokoszanów tak dawno pustoszonym. Wielki Sułtan na dowod ukontentowania swoiego szacowne podarunki rozdać kazał między Ottomańskich i zagranicznych Ministrów. — Lord Elgin ieszcze nie wyiechał do Egiptu; gotowa stoi w porcie fregata do żeglugi, we wszystko na przyięcie posła, kosztem naszym oporządzona iak naywspanialey. Wielorakie pogłoski biegaią o przyczynach tey podróży. Rozumieią niektórzy, że Ambassador chce pogodzić spory zachodzące między Kapitanem Baszą i Generałem Hutchinson. Ostatni pragnąc dochować słowa przy kapitulacyi danego Francuzom, że nikt w Egipcie prześladowany bydź nie ma za opinie polityczne, nie tylko przyiął pod opiekę dwóch Bejów przez Admirała W. aresztowanych, i w ucieczce szukaiących ratunku; ale nawet głośno się domaga o wypuszczenie na wolność 8. innych, przez W. Wezyra pod strażą odesłanych do Cairu. Ci Bejowie sprzeciwiali się roskazom Porty zamyślaiącey uwolnić Egipt na wieki od ich iarzma; sił własnych nie maiąc po wytępieniu Mameluków, starali się więźniowie woyska Ottomańskie przeciągnąć do siebie. W Alexandryi przyszło do krwi rozlania; chciał Admirał uwięzić kilku Bejów; garstka pozostałych Mameluków, dochowuiąc wiarę wodzom broń podniosła na ich ratunek; musiał Kapitan Basza ruszyć woysko; 7. Bejów poległo, dwóch uciekło do obozu Angielskiego. Zasmucona tém zdarzeniem Porta, satysfakcyi się domaga; Elgin zganiwszy postępek Hutchinsona przed Sułtanem, przyrzekł wszystko pogodzić. Częste miewa rozmowy z Ministrami; czeka pomyślnego wiatru; gdy zas z Egiptu powracać będzie, chce zwiedzić niektóre wyspy Archipelagu Greckiego. Na Wołoszczyźnie obawiać się zaczynaią mieszkańce wtargnienia woysk buntowniczych Paswana Oglou. Szef brygady Sebastiani przywiozł ratyfikacyą przedugodnych warunków pokoiu z Paryża, które Porta z swoiey strony niezwłócznie ma potwierdzić.

z Londynu 25. Grudnia.

Trudno zebrać wiadomości bawiące dziś ciekawość publiczną; tak są wielorakie, tak sprzeczne. Traktat z Francyą w Amiens ukończeny; handlowe umowy do czasów pomyślnieyszych odłożone; dwór Hiszpański niektórych warunków potwierdzić nie chce; Admirał Saumarez odebrał zalecenie zamknąć raz ieszcze port Cadix, Nelson nie do Indyi zachodniey popłynie, lecz w kanale nad flottą otrzyma kommendę; traktat Madrycki przez Francyą, Hiszpanów, i Portugalczyków iuż ratyfikowany, upadnie w tey

części która iest szkodliwą dla naszych zprzymierzeńców; Anglia ratuiąc Xiążęcia Brezylii, odda Hiszpanom Trinitadę. Te i tym podobnych wiele powieści potrzebuią czasu, ażeby prawdę czy fałsz okazał. Toż samo rozumieć trzeba o rokoszu na flotcie w Bantrybay podniesionym; według iednych ustał zupełnie, i okręta Formidable, Temeraire spodziewane w Spithead za dni kilka z 15. naczelnikami gorszącego bez prawia; zdaniem drugich rzecz nie iest ukończona, i maytkowie na niektórych statkach dali ieszcze dowody nowe nieposłuszeństwa i niekarności zawsze naganney w rycerskim stanie. — Po wielu miastach i Prowincyach Angielskich obywatele maiątkiem, urzędem, zasługą i oświeceniem znakomici, roztrząsaią teraz pytanie: czyli można Katolikom, wielkiey Brytańnii poddanym, nadać obywatelskie przywileie, z uchyleniem praw uciążliwych, które ich uciskaią od czasów Henryka 8. Akademia w Cambridge przeciwna iest rozsądnemu proiektowi, który tysiące ludu niezliczone do Oyczyzny węzłem nierozerwanym przywiązać może. Mniey ieszcze powolności spodziewać się trzeba w miastach i Prowincych od gminu pospolitego; co wszystko dowodem będzie niezbitym, iakeśmy postąpili ieszcze mało w oświeceniu prawdziwém, którego sprawiedliwość i ludzkość iest zasadą.

Wprzód niżeli Katolików interes przełożony będzie Parlamentowi, Izba niższa zatrudnić się musi ułatwieniem skarbowych proiektów. Między innemi Addington chce mówić o zniesieniu podatku, Incometax zwanego, który na tém zależy, że każdemu obywatelowi wolno było wcześnie podatki niektóre, za lat wiele następnych, abonnować i opłacić. Dla bogatszych zysk w tém nie mały; dla uboższych uciążliwość, którym iednoroczną daninę opłacić trudno, lecz rząd, mianowicie podczas woyny, zyskiwał naywięcey, ponieważ summy niezmierne do skarbu razem wpływały, przez co nie byliśmy w potrzebie zaciągania długów nowych. Incometax miało bydź ieszcze wybierane przez lat 9. 10. Addington zamyśla inne podatki ustanowić, co iemu łatwo przyidzie, gdy handel, przemysł, i dostatki narodu znacznie się powiększyły. — Minister Francuzki Otto na publiczney audyencyi u Króla Jmci miał mundur bogato i gustownie haftowany, podobny onemu który nie dawno manufakturzystowie Liońscy ofiarowali Konsulowi Buonaparte. — Bank Londyński r. 1797. znayduiąc się w trudnych okolicznościach, otrzymał pozwolenie zawiesić wszystkie opłaty gotowizną, do podpisania pokoiu. Kapitalistowie nasi czekaią niecierpliwie zakończenia w Amiens kongressu; wtenczas wiedzieć będziemy iak wielce pomocną była bankowi Parlamentu powolność, i wierzycielów cierpliwość; albowiem Dyrektorowie będą musieli stan kassy i funduszu rzetelnie pokazać w Izbie niższey.

Margrabia Cornwallis dwie tylko miał audyencye u Konsula Francuzkiego; pisma nasze uwielbiaią grzeczność z którą był przyięty Poseł w Paryżu, i w Amiens iest traktowany. Tego zapomnieć nie możemy, że wyieżdżaiąc z Londynu, przez Ministrów zapytany, iak wielkiey chce summy na wydatek; nic dla mnie, odpowiedział; niech tylko skarb zastąpi wydatek dworu poselskiego. — Kompania Wschodnio Indyiska, widząc znacznie rozszerzone dzierżawy swoie w Azyi, postanowiła niemieszkaiąc woysko swoie powiększyć kilko regimentami; podobna zdrowemu ciału, które wzrastaiąc sił nabiera. — Nie mamy żadney wątpliwości o wyiściu pod żagle flotty Bresteńskiey; tak więc upadły wszystkie o niey pogłoski. Nie licząc woiennych okrętów, ma kilkadziesiąt wielkich przewozowych, na które zabrano 10 tysięcy żołnierza lądowego; reszta się znayduie na liniowych i fregatach. Z naszey strony 4 ieszcze okręta z portu Waterford niedawno popłynęły do Indyi zachodniey; o żegludze Admirała Mitchel nie przyszedł rapport; zatrzyma go podobno dłużey niżeli się spodziewał, rozruch w Bantrybay wszczęty. — Z Egiptu ieszcze kilka okrętów powróciło; znayduią się na nich między innemi trzy kompanie walecznych górałów Szkockich 42 regimentu, który się wsławił pokonaniem d. 21 Marca Francuzkiey półbrygady, niezwyciężoną nazwaney we Włoszech, gdy przeciw Austryakom w Lodi walczyła. — W stolicy naszey narodziło się roku 1801, dzieci płci mężkiey 9406, żeńskiey, 8414, ogułem dusz 17,814; umarło zas ludzi 19374, między któremi 5 było, którzy po lat 100 liczyli.

W tych dniach policya wziąć do więzienia kazała Samuela Webb; bawił się żebractwem od lat 45; człowiek zupełnie zdrowy; wszystkich w mieście żebraków wódz i naczelnik, od nich naywyższe odbierał poszanowanie i posłuszeństwo; nazywali go pospolicie Królem sakwy. Obywatele, naybardziey zaś kobiety, podatek roczny iemu płaciły, chcąc bydź wolnemi od pośmiewiska i publicznych przymówek. Wieczorem Webb poddaństwo swoie z różnych ulic zgromadzał do nayporządnieyszego traktyeru, zebraną przez dzień iałmużnę równie dzielił; sam opowiadał, i towarzyszom opowiadać kazał, iakim sposobem lud zwodzili; dawał naukę co czynić mieli napotém, nakoniec wszyscy się upiiali; po czém następował taniec i wesołe zabawy. — Chleb w całym kraiu, i wszelka żywność znowu podrożała; domyślamy się że to dziełem iest monopolistów, którzy potrafili zniszczyć dla nas zbawienne skutki, obfitego żniwa, pokoiu, otworzonego handlu; dowodem ich złości są magazyny zbożem napełnione.

Z Paryża 23. Grudnia.

Pierwszy Konsul nie wyiechał do Lyonu; naywaźnieysze interessa zatrzymaią go w stolicy podobno ieszcze dni kilka. Dywizya leibgwardyi iest w drodze; Ministrowie Talleyrand i Chaptal za dni 2 naywięcey wyiadą; Minister skarbowy znaczne summy na tę podróż wyliczył. — Flotta Bresteńska d. 14 pod żagle wyszła; przyłączyły się do niey z Rochefort i Orient eskadry; wszystkie pomyślnym wiatrem płyną do Indyi zachodniey w porządku następuiącym: 1. Admirał Gravina prowadzi okręta Hiszpańskie: Guerrero, Pedro, Neptuno, Assise, Paula, Solidad, fregatę Vigilanta; ten wódz ma zostać Wielkorządcą Hawany; wyieżdżaiącemu z portu Bresteńskiego Francuzi oddawali cześć przyzwoitą. 2. Admirał Villaret naszą flottę podzielił na dywizye, pierwsza składa się z okrętu Foudroyant, fregat Aigle, Guerriere, Infatigable; druga z okrętów Union, Patriote, Ocean, Duquesne, Rousseau; trzecia z okrętów Montblanc, Argonaute, Scipion, Cisalpin, Duguai Trouin; czwarta z okrętów Watigny, Gaulois, Gemappe, Revolution, Heros; piąta z fregat; Ufania, Cornelia, Sirena, Franchise, Clofinda, Embuscade, Cometa, Vertu, Valeureuse, Serpette, Diligente, Decouverte, Renard, Poisson, Cicogne; korwet 8; tak więc cała flotta zkombinowana liczy 48 zbroynych okrętów; między którémi 22 iest liniowych; Brat Konsula Hieronim służy pod Admirałem Villaret, który iak wiadomo, r. 1797 przez Barrasa z Generałem Pichegru, i Dyrektorem Barthelemy na deportacyą do Cayenne był skazany. Pokóy życie przywrócił portom RPtey; do Bresteńskiego zawinęło 250 kupieckich okrętów przez kilka tygodni; rząd ułatwiaiąc handel ustanowił regularną pocztę do S. Domingo, z Brestu, Rochefort, Orient, i Nantes co dni kilkanaście.

Słychać iż Buonaparte bratu swoiemu Ludwikowi przeznaczył dostoyność pierwszego Konsula RPtey Liguryiskiey. — Generał Hedouwille wyznaczony Posłem nadzwyczaynym i Ministrem pełnomocnym do Imperatora Jmci Rossyiskiego; rodu iest szlachetnego; lat ma 45, r. 1789 był Kapitanem w piechocie; na początku woyny r. 1792 zaciągnął kilka kompanii ochotników, na ich czele w Gemappe i Nervinde mężnie walczył pod Generałem Dumouriez; odprawił kilka kampanii we Włoszech i nad Renem. Pierwszych w RPtey osob przyiaciel zaufany, Generałom Hoche i Brune r. 1796. i 1799 dopomógł do uśmierzenia Vendeyczyków i Szuanów. Tę Oyczyźnie naypożytecznieyszą

oddawszy przysługę, na wsi dotąd mieszka spokoynie. — Generał Moreau wczora w Malmaison miał długą rozmowę z Konsulem. Duroc za nim iedzie do Lyonu. Melzi d'Erile na Consulcie Cisalpińskiey ma wielką grać rolę; ta RPta podobno 15 tysięcy żołnierza Francuzkiego na żołdzie swoim utrzymywać będzie. — Generał Oudinot niedawno pojendykował z Kawalerem Maltańskim Neuilly; ten ranionym został. — Buonaparte podaiąc za Kandydatów do Senatu, Generała Jourdan, Berruyer, Lamartelliere, w krótkich słowach zamknął wielką dla nich pochwałę. Jourdan, powiada zwyciężył pod Fleurus, Administratorem iest Piemontu. Berruyer Szefem iest inwalidów Francuzkich; Lamartelliere dywizyiny Generał w artylleryi, przez całą woynę którąśmy wiedli o wolność i niepodległość Oyczyzny, artylleryą kommenderował, nie prosząc o spoczynek w podeszłym wieku, dopóki nieprzyiaciel broni nie złożył. Tych mężów zasługę uwieńczaiąc Konsul chce wszystkim w armiach weteranom pokazać, iż RPta nigdy o nich pamiętać nie przestaie.

Victor Hughes, który Gwadalupę z rąk Angielskich odzyskał, dziś rządca Cayenny, przysłał Ministrowi morskiemu rapport o stanie tey osady, w ostatnim roku wywieziono z niey produktów za 600 t, więcey niż w 17 poprzedzaiących latach; murzynów wprowadzono 860; dawniey nie kupowano nad 400 nigdy; Cayenne i Guianna kray nieznaiomy nikomu, bardziey i prędzey wzbogacić może człowieka do pracy ochotę maiącego. Hugues budynki skarbowe naprawił, kilka wykopał kanałów; wiele dzieł pożytecznych rozpoczął; duchownym na deportacyi będącym za roskazem bywszego Dyrektoryatu, powrót ułatwił do oyczyzny za roskazem Konsula; wkrótce nikt w osadzie z przymusu mieszkać nie będzie.

Niema dziś żadney wątpliwości o traktacie podpisanym d. 21. Marca w Madrycie przez Xiążęcia Pokoiu i Luciana Buonaparte; 8. artykułów zawiera, znayduie się w nim doniesiony iuż warunek ustąpienia Xięstwa Parmeńskiego RPtey; części Toskańskiey wyspy Elby, i Luiziany; daley następuie gwarancya nowego Królestwa Etrusków, indemnizacya należna Xiążęciu Parmeńskiemu, zachowane iego familii następstwo na tron Hiszpański. — Trzema miesiącami przed zakończeniem woyny z Anglią; Don Juan Barhen obywatel Hiszpańskiego miasta Algesiras uzbroił własnym nakładem 4. statki korsarskie; te zchwytawszy Angielskich 16, na nich armat 95, ludzi 293, wzbogaciły właściciela. — Do Włoch pierwszy Konsul przesłał roskazy, ażeby co rychley zburzono twierdze Werony i Legnago.

z Corfou 1. Listopada.

Wiele za granicą mówiono i pisano o domowych rozruchach RPtey 7. wysp ziednoczonych. Że na nich niezbywało w kraiu zaczynaiącym używać niepodległości dawno nieznaney, nic w tém dziwnego; nie były iednak wielkie i krwawe. Przyczyną niezgody była ta konstytucyi naszey zasada, która niektórym tylko obywatelom do rządzenia prawo dawała; odmieniło się dziś wszystko szczęśliwie; każdy mieszkaniec zdatny i utalentowany może piastować urzędy naywyższe, tym sposobem zgoda i iednomyślność na wyspach zakwitła. Pod rządem Weneckim przynaymniey 600. zaboystwa w kraiu co rok liczono; teraz ledwie 20; co wielkiey poprawy obyczaiów iest dowodem, i czułość policyi pokazuie. Geniusz Grekom właściwy, bo tych swiata nauczycielów potomkowie iesteśmy, emulacya, szczęśliwe kraiu położenie, los nam zazdrośny gotuią; a ieżeli kray szczupły; ludność mała, nie pozwalaią RPtey morza Jońskiego spodziewać się nigdy wielkiego w świecie politycznym znaczenia; cieszemy się tą myślą: że szczęśliwość w domowey zaciszy, gdy obywatele są cnotliwi, iest nayrzetelnieysza i nieomylna. Liczemy iuż w portach RPtey 300. wielkich okrętów kupieckich.

Od granic Włoskich 12. Grudnia.

Jeżeli dotąd była wątpliwość o przyszłym losie narodu Piemontskiego, dziś iak się zdaie, ustawać powinna. Kraiowe woyska, które własnym żołdem utrzymywali obywatele, nową postać biorą; iuż dwom regimentom Piemontskim Generał Administrator Jourdan dał imie 111. i 112. półbrygady w etacie woysk Francuzkich; regiment lekkiey piechoty został 31. półbrygadą lekką u Francuzów; dwa regimenta huzarskie będą odtąd 17. i 18. regimentami huzarow Francuzkich; regiment dragonii Piemontskiey został 21. połkiem dragonii Francuzkiey; podobney przemiany czekaią wkrótce pozostałe regimenta konne i piesze. W arsenałach Turyńskich idą roboty zwyczaiem dawnym, naybardziey fabryka ręczney broni; roskazano co miesiąc wygotować 1500. karabinow, co trwać będzie lat 9. tym sposobem zrobi się zapas 162. tysięcy. Chce Konsul, ażeby ięzyk Francuzki iedynie był używany w Piemoncie; przez to albowiem nayprędzey i nayłatwiey iednoczą się i zlewaią niby w iedno narody. Dla tego więc pilnie roskazano uczyć ięzyka Francuzkiego po wszystkich szkołach w 6. Departamentach na które kray podzielony. Wyszedł w Paryżu Kalendarzyk polityczny na r. 1802; iuż tam Piemontskie Depatamenta między Francuzkiemi umieszczono; to uwagi godna że o Królu Jmci Sardyńskim, Xiążęciu Parmeńskim ettc. wzmianki niema. Ociec S. wzgląd maiąc na upadek i zniszczenie miasta Pesaro przez woynę i rewolucye, darował obywatelom podatek roku teraźnieyszego i następuiącego — Kommunikacya między kraiem Cisalpińskim i Rzymskim przywrócona. — Graf Campo Alange wieżdżaiąc do Genui, od Ligurów przywitany ze wszelką uczciwością, spieszy do Paryża, maiąc w Amiens sprawować dostoyność Posła Króla Jmci Katolickiego.

z Bruxelles 26. Grudnia.

Familie Belgickie. Loos, Aremberg, Ligne, Ursel polecone pierwszemu Konsulowi przez Dwory Wiedeński i Berliński; staraią się otrzymać nagrodę szkod niewyrachowanych, które przez rewolucyą poniosły. Officyałowie Biskupów naszych, którzy z kraiu są oddaleni, przed kilko dniami odebrali od Kardynała Caprara pismo, w którém donosi imieniem Oyca S. że gorszące spory o nienawiść przysięgłą dawnemu rządowi, zupełnie ustać powinny; kto tey przysięgi nie wykonał na roskaz byłych Dyrektorów, nie stracił przez to urzędu duchownego w kościele. Pius 7. roskazuie wszystkim, ażeby z serca wygładziwszy nienawiść, i zemstę, wspólnie pracowali na dobro kościoła. — Pierwszy Konsul Prefektom Departamentów Belgickich nowe przysłał zalecenie, iakim sposobem przeszkadzać maią wprowadzeniu do nas towarów Angielskich.

z New York 26. Listopada.

Jeżeli część iaka ludzkiego plemienia może bydź zupełnie szczęśliwą na ziemi, rzadki ten przypadek w Ameryce widzieć będziemy. Rząd nasz prawdziwie iest rozumny i oycowski. Prezydent Stanów Jefferson nieodstępuiąc konstytucyi, wynosi na wyższe urzędy obywatelów, którzy niższe dobrze sprawowali, na powszechny szacunek zasłużyli, od własnych zysków dalecy. RPtey wierni, w opiniach politycznych nie chwytali się układów wielorakich. Pisma o rolnictwie Jeffersona i botanice, Europeyczykom znaiome; szczęśliwy ten człowiek w wybieraniu ludzi do publiczney posługi; kto oświecony, zdatny, cnotliwy, chociażby nieprzyiaciel i przeciwnik Prezydenta, pewien iest wysokiego stopnia w RPtey. Dotychczas naród nie uznał niegodnym swoiey ufności żadnego z urzędników od Prezydenta wyniesionych, bo cnocie, obyczaiom, za ludźe dawał pierwszeństwo z rozumem i talentami. Sam przystępny, poufały, oświecony, poważny, stały, prawdziwy republikant. Ludzie ambitni i niezdatni, których Adams i Angielskie intrygi na urząd wyniosły, sami dobrowolnie, poznaiąc niegodność swoię i dni po drugich znikneli. Fakcya arystokratyczna,

przed 4. laty mocna, w elekcyach panuiąca cudzoziemcom zaprzedana, dziś nic nie znaczy. Dziś każdy zmierza urzędnik do iednego celu, a ten iest powszechne dobro. Wszystko nową postać bierze pod rządem Jeffersona, poprawiła się administracya, polepszono dawnieysze ustawy, uczyniono wiele nowych, podatki zmnieyszono przez połowę.

z Liege 22. Grudnia.

Kardynał Caprara, Legat *a latere* przysłał następuiące *breve* do Belgickiego duchowieństwa. ,, Nieszczęśliwe rozruchy, do których powodem była przysięga przez Dyrektorow nakazana, nienawiści dostoieństwa Królewskiego, rozdwoiły w opiniach duchowieństwo kosciołów Belgickich i Liege. Uwiadomiony o tém Pius 7, za radą Kardynałów kościoła Rzymskiego, kazał roztrząsać pisma z obustron przysłane do Apostolskiey stolicy. Widział z iedney strony, iak niektorzy wzbraniali się wykonać pomienioną przysięgę, bez względu na niebezpieczeństwa z tąd wynikaiące, i dowodzili że ci ktorzy ią wykonali odwołać powinni. Z drugiey strony duchowieństwo polegaiąc dobrą wiarą na deklaracyach przysięgę ukazuiących w nienaganney postaci, onę chętnie wykonało, i dalekiém od błędu i winy bydź się rozumie. Wszystko uważył Ociec S. wszystkie roztrząsał pobudki; dziś pragnąć rozruchom koniec położyć, a Belgickim kosciołom przywrócić spokoyność, mocą sobie od Boga daną stanowi.

Kto wykonał przysięgę, powinien swoie opinie poddać z pokorą pod sąd S. Stolicy; na oświadczenie żądanego posłuszeństwa przepisana iest formuła, którą każdy z przysięgłych podpisze w ręku Biskupa, ten odeszle do Rzymu. Tych zaś którzy nie wykonali przysięgi na nienawiść tronów, Ociec S. wychwala stateczność, przeto iż woleli się wystawić na prześladowania, niż czynić przeciw sumnieniu swoiemu. Lecz z drugiey strony wie Ociec S. że duchowieństwo nie przysięgłe, w zapale sporów niepotrzebnych, z wielkiém dusz wiernych pogorszeniem, obrażaiąc religią i iedność serc chrześciańskich, duchownych przysięgłych nazywało: *odszczepieńcami, heretykami, exkommunikowanemi*; gdy przeciwnie rzecz iest pewna, iż wykonywali przysięgę nie przez zepsucie serca, lecz przez omyłne iey tłumaczenie, albo też dla miłości bliźniego iedynie, nie chcąc swoich opuszczać owczarni. ,,

Reszta w następuiącey Gazecie

Kommisya Szpitalna Litewska za wiedzą i potwierdzeniem Rząde Guberńskiego Litewskiego na sessyach swoich rannych w domie WJX. Rotkiewicza Kanonika pod Nrm: 159. położonym, w dniach 27. i 30. Stycznia, a ostatecznie w dniu trzecim Lutego R. 1802. będzie odbywać Licytacya dla wystawienia izbic murowanych pod Most zwanym Zielonym na Rzecce Wilii wzorem tey, iaka już iest ukończona; którego plan i dalsze obiaśnienie chcącemu się podiąć, w wzmiedioney roboty, będzie okazany w Kancellaryi Kommissyi Szpitalney.

JPan Onufry Eynarowicz Mostowniczy córkę swoią Teofilę w pierwszym Roku iey życia zostawiwszy [u Babki WJP. Elżbiety Ciwińskiey Cześnikowey w Powiecie Oszmiańskim, z Zoną i dwoygiem dzieci oddalić się z tych kraiow przed 13. laty. Córka od rodziców opuszczona przez śmierć Babki i Wuia osirociał, uprasza Prześwietney Publiczności, ażeby wiedzący o przebywaniu Oyca iey lub Matki, raczyli donieść do Konsystorza Wileńskiego, lub Kantory Gazet Litewskich.

Podaie się do wiadomości że wkrótce ma wyniść Kalendarz nieustanny ze wszelkiemi wygodami iakiego dotąd niemiano w Polskim ięzyku, który procz że za kręceniem iednego kołka w Miesiąc a drugiego raz na tydzień, ma wskazywać godziny wschodu i zachodu, dłudnia i nocy, znaki zodyatyczne słońca, święta znakomitsze, dni miesięczne i tygodniowe etct: Nadto ieszcze dla nie pospolitey swey zewnętrzney dekoracyi służyć będzie wybornie za Landszaft do ściany. Czas do Prenumeraty od Nowego Roku cztery tygodnie cena dla Prenumeratorow złt: 8. potym po złt: 12. Mieysce Prenumeraty w Xięgarni XX. Piiarow i w Xięgarni Akademickiey Sgo Jana.

W Kancellaryi Pocztamtu Litewskiego znayduią się do przedawania Kalenderze ordynaryine St: Perersburgskie na Rok teraźnieyszy w ięzykach Ruskim i Niemieckim, w krótce zas nadeydą z St: Petesburga Dworskie i Addres Kalendarze.

Ogłasza Rząd Guberński Litt:, ażeby chcący kupić z publicznego targu, bywszych woysk Polskich Generała Jeleńskiego folwark Mieszkieliszki w Wileńskim powiecie leżący z oromą ziemią, sianożęciami, i różnym zabudowaniem domowym, czyniący dochodu rocznego zł. Pol: 590, czyli rublów 83, kop. 50. srebrem, opisany na satysfakcyą summy przysądzoney sukcesorom Szlachcica Pruszaka, stawili się do tegoż rządu Gubernskiego sami, albo przysłali Pleni potentów według prawa umocowanych, na termina: 1. 20, 2 25, 3 28 dnia Lutego r. 1802.

Mam honor uwiadomić Przesw: Publikum, że zamyślam dzieło pod tytułem, Lekarz brzemiennych rodzących i karmiących, za nastąpioną Prenumeratą wydać. Dzieło te będzie na 4. części podzielone, zawierać będzie dla Matek przepisy potrzebne w ciągu tych 3. periodach czyli terminach, i oddzielny traktat o nowo-narodzonych. Skoro liczba prenumeratorow dostateczną będzie wraz dzieło te wyidzie.

Cena Prenumeraty czer: złł: 2. we złocie. w Wilnie u JP. Hurtera Nauczyciela w Korpusie Kadetow w Kownie u JP. Doktora Wulffa a w Wiłkomierzu u JP. Ellricha.

w Grodnie u Doktora Tienffenbouch, w Poniewieżu u Doktora Reynisza, w Telszach i Doktora Haltfussa w Rosieniach u Aptekarza Sandera.

W teraznieyszym miesiącu Grudniu zaczyna się prenumerata Gazet i żurnałow na rok natępuiący 1802. JJ. PP. abonnuiący raczą wcześnie zgłosić się do Pocztamtu Litewskiego, mianowicie o Gazety zagraniczne, ażeby się nie opóźniło zprowadzenie pierwszych Numerów. Nazwiska Gazet i żurnałów w ięzyku Niemieckim, Francuzkim, Polskim i Rossyiskim, Jta przez Gazetę Kuryera Litewskiego, iakotk przez osobne Tabelle, z wyrażeniem ceny ogłoszone były. Abonuią się wszystkie na rok tylko cały. Kuryer Litewski wychodzić będzie iak dotąd we Srzodę i Sobotę po godzinie z południa 3. Cena z pocztą na półrocze złotych 40. na mieyscu bierze się kwartałami, kosztuie złotych 15.